

[Guldberg.]

til det nordiske samarbejde som afvigende fra den nuværende regerings. Udenrigsministeren sagde i sit indlæg, at der var områder, hvor vi var klart uenige, og jeg spekulerer på, om det var dér. I hvert fald vil jeg så tilbagevise det.

Jeg vil gerne sige, at både under en tidligere deltagelse i regeringssamarbejdet på nordisk plan og i den sidste periode her har jeg i høj grad konstateret værdien af det nordiske samarbejde, men også, at der inden for det nordiske samarbejde er — og det bebrejder jeg ikke socialdemokraterne — en særlig nær forbindelse mellem socialdemokraterne, som ofte giver sig indenrigspolitiske udslag. Jeg går ud fra, at det ikke kan være det, der er meningen; i hvert tilfælde vil jeg advare imod, at man kompromitterer det nordiske samarbejde ved unødvendigt at gøre det til en socialdemokratisk specialitet.

Jeg skal også komme med en enkelt bemærkning først og fremmest foranlediget af udenrigsministerens sidste svar om frihedsbevægelser. Udenrigsministerens svar var jo ukorrekt. Den forrige regering var ikke imod hjælp til frihedsbevægelser. De to af de tre områder i Afrika, der var tale om, er dem, der allerede dengang var på vej til selvstændighed, og hvor det var klart, hvordan hjælpen skulle dirigeres. Men jeg tror altså ikke, vores uenighed er så stor. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at jeg mener, det er en forpligtelse for enhver udenrigsminister, også den nuværende, at kunne garantere for, at en hjælp, vi giver i sådanne områder, ikke bruges til våben eller til anvendelse af våben. Udenrigsministeren har måske lettere ved at påtage sig den garanti, fordi han, som han selv siger, kender de folk, der har modtaget det, men vi er altså også andre, der er med i ansvaret.

Så vil jeg gerne sige efter disse bemærkninger om, at vi skulle være så uenige, at jeg har ledt efter, hvad det var, vi skulle være så uenige om — jeg har selv karakteriseret det som noget, der burde være nuancer. Der ligger måske en forskel, en mere grundlæggende forskel, som dog ikke er en uenighed, men måske en forskellig vurdering af situationen. Det følte jeg lidt i slutningen af hr. Kjeld Olesens indlæg. Jeg ved godt, at det var møntet på et bestemt område, nemlig

det sikkerhedspolitiske, men det var alligevel meget optimistisk. Nu er jeg også ret optimistisk på dette bestemte område, men jeg mener ikke, at det er godt og rigtigt, at den danske regering, det danske folketing og dansk udenrigspolitik hviler alt for trygt i, at her går det godt. Jeg er heller ikke sikker på, at det var hr. Kjeld Olesens mening. Jeg mener i virkeligheden, at vi er i en meget udsat periode og i en meget udsat situation.

Jeg vil gerne begrunde dette, og det er absolut ikke hverken polemiske eller partipolitiske betragtninger, men det er nogle faktiske betragtninger, som jeg håber ligesom kunne jævne ud i forhold til de ting, som jeg kalder nuancer, og som andre kalder klar uenighed.

Det er en kendsgerning, at man ikke kommer på plads med en økonomisk ordning i verden uden at acceptere, at prisen på en række af de varer, der særlig produceres i de nuværende fattige lande eller udviklingslande, derunder råvarer og energi, i betydeligt omfang, relativt i forhold til andre dele af produktionen, skal forhøjes. Jeg sagde det også i mit første indlæg, og det er klart, at det er rigtigt. Man kommer ikke uden om det. Dette er en vanskelig opgave for de højt udviklede samfund at gennemføre, fordi det er en relativ prisnedsættelse på arbejdskraft. Det kan ikke nytte noget, det er jo sandheden. Vi kan vel klare det, det skulle da ikke være så svært, og det er en rigtig udvikling af mange grunde. Det er både politisk og økonomisk og såmænd også miljømæssigt rigtigt, og der er mange grunde til det. Jeg har det indtryk, at det er en fælles holdning og en fælles politik. Men når det ligger sådan, er det altså en vanskelig opgave, der skal løses, og så er det ikke rigtigt at tro, at man bare kan løse den med en flot håndbevægelse og uden at tage højde for, at for at komme igennem en sådan omlægning, en strukturændring og en overgangsordning, kræves der noget mere forståelse mellem de forskellige landegrupper indbyrdes end den, der bare består i, at man sådan diskuterer tingene i grupper i FN. Der kræves også lidt af os selv.

Jeg tror på en måde, at hvis der er en forskel af betydning, så er det ikke en egentlig meningsforskel, men snarere en forskel, der stammer fra en forskellig vurdering af, hvor let den opgave er at løse, og